A°. 1836. N°. 152.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 17 December.

FRANKFORT, den 14den December.

Berigten uit Weenen van den 6den December melden, dat de Engelsche kolonel *Considine*, die te Konstantinopel is geweest, om aldaar de Turksche armee te organiseren, doch zich met de Ottomansche regering niet heeft kunnen verstaan, aldaar is aangekomen. Hij schijnt zeer gunstige gedachten omtrent de nieuw opgerigte Turksche militie te koesteren, welke het alleen aan bekwame officieren mangelt om volkomen aan haar doel te beantwoorden. Met der tijd, meent de kolonel, dat dit gebrek ook zal verholpen worden. Naar hetgeen hij laat blijken, is de aandacht der Turksche regering thans voornamelijk op de marine gevestigd, welke nog vele verbeteringen vereischt, daar de scheepsbouw en de oefening der manschap tot dus verre zeer verwaarloosd werd. De door den Sultan opgerigte school ter vorming van zee-officieren wordt doelmatig geacht, en schijnt het uitzigt op te leveren, dat men binnen eenige jaren het noodig aantal kweekelingen voor de zee-dienst uit haar trekken zal. Wat den beteren bouw der schepen betreft, daarvoor zal in het vervolg ook gezorgd worden. Op die wijze zou de Porte met der tijd eene zeemagt kunnen verkrijgen, welke voor die van den Onder-Koning van Egipte niet zou behoeven onder te doen. De Egiptische marine schijnt reeds haar toppunt bereikt te hebben, daar *Mehemed-Ali* zich in dezen overspannen heeft, en thans met moeite de middelen bijeen brengt, om zijne marine in stand te houden. De Egiptische vloot werd, van den aanvang af, naar eenen te grooten maatstaf ingerigt, en de krachten des lands gedogen niet wel hare aanhouding op den tegenwoordigen voet.

— In een berigt van de Italiaansche grenzen wordt de opmerking gemaakt, dat het afbreken der handelsgemeenschap tusschen Spanje en Sardinie voornamelijk aan de bemoeijingen van den Engelschen gezant te Madrid is toe te schrijven, en men leidt daaruit af, dat de Engelsche regering moet gedacht hebben, daarbij hare rekening te zullen vinden.

— Uit Görtz wordt den 3den dezer het volgende geschreven: „Het bevestigt zich volkomen, dat de Franschen, die zich in het huis van wijlen Koning *Karel X* bevinden, dadelijk na deszelfs overlijden den Hertog *van Angoulême* als Koning van Frankrijk, onder den naam van *Lodewijk XIX*, hebben geëerbiedigd. De hertog wordt sedert binnen zijn paleis door al die hem omringen met de voorregten der Koninklijke Majesteit behandeld, en de etikette, aan eenen Koning verschuldigd, wordt ook naauwkeurig door zijne gemalin in acht genomen. Buiten het paleis bemoeit men zich weinig met hetgeen binnen hetzelve omgaat. Doch niemand vergeet de achting, welke men aan een zoo doorluchtig huis verschuldigd is.”

PARIJS, den 13den December.

Men heeft heden een onvolledig telegrafisch berigt omtrent den togt van het Afrikaansche leger naar Constantine. Men moet uit hetzelve opmaken, dat deze stad verlaten was toen het Fransche leger dezelve genaderd is. Overigens meldt het berigt, dat het leger tusschen Bona en Constantine geen' tegenstand heeft ontmoet, en dat de volksstammen langs den weg zich overal vreedzaam en blijde over de komst der Franschen betoond hebben. De maarschalk *Clausel* was drie dagreizen van Constantine gelegerd. De hertog *van Nemours* was welvarende.

— De jongste tijdingen uit Spanje komen hierop neder: dat de generaal *Espartero*, na een treffen, waarbij het hem niet gelukt is, den vijand te verdrijven, de rivier weder overgetrokken is, om zich met zijne reserve te versterken, en dat nu den 7den een vernieuwde aanval van zijnen kant werd te gemoet gezien; dat de bende van *Cabrera* bij herhaling geslagen is, en dat voorts *Gomez* in den nacht van den 29sten November door den generaal *Alaix* te Alcaudete zou ingehaald zijn; dat zijne nog overige magt weder verstrooid en veel daarvan zou krijgsgevangen gemaakt zijn.

'sGRAVENHAGE, den 14den December.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden ten 11 ure geopend. — Lezing en goedkeuring der notulen van het verhandelde in de vorige zitting. Er zijn 49 leden tegenwoordig. H. H. Exc. de Ministers van Finantien, van Binnen- en van Buitenlandsche zaken, benevens van Justitie, bevinden zich in de vergadering. In de tribunes merkt men den heer *van Nes*, oud lid der kamer, op.

Een ingediend verzoekschrift, waarbij bezwaren tegen de belasting voor het Steenenhoeksch kanaal worden voorgedragen, wordt aan de commissie verzonden.

Door de centrale afdeeling wordt verslag gedaan over de ontwerpen van wet wegens de lotelingen en ligting der nationale militie voor 1837. — De discussien over beide ontwerpen worden aan de orde gesteld, onmiddellijk na den afloop der beraadslagingen over de begrootings-wetten.

Die beraadslagingen geopend verklaard zijnde, hebben tien leden achtervolgelijk daarover het woord gevoerd, namelijk: de heeren *op den Hooff*, *van Dam van Isselt*, *de Bordes*, *Rommes*, *de Jonge*, *van Sytzama*, *Hoofft*, *van Heenen*, *Rappard* en *Luijben*. Alleen de twee laatste leden hebben zich, om de straks op te geven redenen, voor de begrooting verklaard, terwijl de heer *Hoofft* almede zijne stem voor de ontwerpen nopens de uitgaven en ontvangsten, doch tegen de schuldwet zal uitbrengen. Al de overige leden hebben zich tegen de verschillende ontwerpen verklaard of zullen de nadere inlichtingen, welke de ministers mogten geven, afwachten, alvorens zij hunne stem zullen uitbrengen, terwijl de heer *de Jonge* intusschen gemeend heeft, dat, bijaldien de twee eerste ontwerpen wierden aangenomen, hij zijne goedkeuring aan het derde, als met de twee eerste in een onmiddellijk verband staande, niet zal mogen onthouden. Het grootste bezwaar dezer leden was voornamelijk gelegen in het, bij de wet op de schuld aan het amortisatie-sijndicaat toestaan der vrije beschikking over de kapitalen 2½ pCt. werkelijke schuld, welke in 1830 en 1831 ten bedrage van ƒ 3,761,900, zijn aangekocht geworden. Men meende, dat dit voorstel, gelijkstaande met eene nieuwe creatie van schuld, veel van het aanlokkelijke, hetwelk de voorgedragene begrootings-wetten, wegens de daarbij voorgedragene en opgewezelde vermindering van opcenten, in den beginne hadden aangeboden, had doen verloren gaan, en tevens de bestaande onmogelijkheid aantoonde, om, onbezwaard, tot dergelijke vermindering van opcenten, hoe dringend noodzakelijk en wenschelijk ook, over te gaan. Bovendien heeft men niet kunnen begrijpen, hoe het mogelijk was, dat de behoeften van het amortisatie-sijndicaat zoo groot waren, dat de regering zulk eenen, naar men meende, hoogst verderfelijken financielen maatregel, vooral in de toekomst, heeft gemeend te moeten voordragen. Jaren lang heeft het sijndicaat toch, onbezwaard, met eenparigheid van stemmen zijner leden, de schatkist het middel aan de hand gegeven, om, tot derzelver verligting, van de jaarlijksche dotatie van 2½ millioen, welke de wet aan het sijndicaat verzekert, af te zien; nog in April jl. maakte het een grond tot aanneming der wetten betrekkelijk de op de Oost-Indien te leggen schuld uit, dat het sijndicaat daardoor bij magte zou worden gehouden om aan deszelfs verbindtenissen en verpligtingen stipt te voldoen; en hoe is het dan nu mogelijk, dat de financiele omstandigheden van die instelling, sedert dien tijd, zoo merkelijk achteruit zijn gegaan, dat men eene toeneming der schuld heeft moeten voorstellen, om de zaken derzelver geregelden gang te doen behouden, ja zelfs met eenen stilstand daarbij heeft gedreigd, indien die buitengewone maatregel niet wierd aangenomen. Gedurende eene reeks van jaren had de kamer de aangelegenheden van het sijndicaat met eenparigheid van stemmen aangenomen, omdat de verrigtingen van de algemeene vergadering der leden van het sijndicaat, zoowel als de verzekeringen der regering, de hoop deden ontstaan, dat het sijndicaat, zonder bezwaar, van deszelfs jaarlijksche dotatie zou kunnen blijven verstoken, doch nu men zich in die verwachting bedrogen heeft gezien, nu mogt men, naar men meende, niet langer onbepaald vertrouwen schenken, maar op het bekomen van voldoende inlichtingen en ophelderingen blijven aandringen. Daardoor zou toch alleen 's lands crediet kunnen worden behouden en bewaard, terwijl een voortdurend stilzwijgen, gebrek en gemis aan licht in deze duistere aangelegenheid, hoogst schadelijk zou kunnen wezen. Men begreep daarop vooral te moeten blijven staan, omdat men met bezorgdheid te gemoet zag, hetgeen de regering, tot den geregelden gang der zaken, ten behoeve van het sijndicaat, voor de dienst van 1838, zou voorstellen, daar alsdan ook dit thans te nu bij de hand genomen hulpmiddel vervallen zou wezen, en er aan eene verhooging van lasten of creëring van nieuwe schulden, welke er meer te denken viel.

Het was op grond van alle deze redenen, dat men de toezegging der regering, om voor 1837 de opcenten te verminderen, voor ontijdig hield, en van die afschaffing verkeerde gevolgen vreesde. De leden zagen zich echter thans in het droevige uiterste gebragt, om eene vermindering van opcenten, om eene verligting der drukkende lasten van de natie, te moeten verwerpen, of eenen weg in te slaan, welke in het vervolg op 's lands financien in het algemeen een' verkeerden invloed zou kunnen uitoefenen, en op de Natie nog drukkender zou kunnen terugwerken.

Een ander voornaam punt van bezwaar maakte uit het weglaten van vele posten van de begrooting van uitgaven, ondanks het door de vergadering bij herhaling te kennen gegeven verlangen, om, overeenkomstig de voorschriften der grondwet, alle uitgaven op dezelve te zien voorkomen. Het was sommigen niet voldoende, dat de regering toegezegd had, om in 1837 alle de uitgaven, welke voor oorlog zouden gevorderd worden, op de begrooting te plaatsen, want de regering kon alle de gevorderd wordende uitgaven voor die dienst reeds nu en zij is dus in de mogelijkheid, om dien wensch te verhooren. Evenmin is op de begrooting iets voor de Rijnvaart uitgetrokken, alhoewel wij een hoofd-inspecteur te Maintz en te 's Gravenhage, ontvangers, visiteurs en verdere beambten bij vijf kantoren hebben en er uitgaven gevorderd worden zoo wel voor de bureaux en lokaale behoeften, als voor de dienst van de stoomslepers; waaruit alle deze kosten en uitgaven gedekt worden, blijft een geheim, en het is alzoo waarschijnlijk, dat dezelve van de ingevorderd wordende scheepvaartregten worden afgetrokken, en de zuivere opbrengst derzelve op de rekening voorkomt. Evenzeer blijft het bij velen aan bedenking onderhevig om de renten eener staatsschuld niet in de rij van 's lands behoeften te rangschikken. Het dienaangaande in de begrootings-wet van uitgaven plaatsen van een artikel, inhoudende dat die renten door de overzeesche hulpmiddelen zullen worden gedekt, voldeed velen weinig, en gaf velen tot een nieuw bezwaar aanleiding, dat namelijk, schoon dat der Oost-Indische kas niet onder 's rijks inkomsten vermeld wordt, hetgeen men strijdig oordeelde met art. 60 der grondwet, waarbij wel aan den Koning het opperbestuur, maar geenszins den eigendom over de volksplantingen van den staat verleend is. Men beschouwde het een verkeerd begrip der regering, dat de uitgaven, welke door die buitengewone hulpmiddelen konden worden gedekt, zoowel als die inkomsten zelve, niet op de begrooting geplaatst werden, daar op deze wijze alle 's rijks uitgaven aan de toestemming der Staten-Generaal konden worden onttrokken, de begrootings-wet slechts eene fictie worden zou, en men ten slotte slechts de aanvulling van het te kort, voor zoo verre de uitgaven, namelijk niet door de inkomsten van den Oost konden worden bestreden, zou voordragen. Dit kon nooit de bedoeling van de stellers der grondwet geweest zijn, en men was trouwens, zoo lang dezelve onveranderd bestaat, ook verpligt derzelver bepalingen stipt na te komen en niet toe te staan, dat daarvan afgeweken worde.

De toestand van 's rijks financien in het algemeen, de verhooging van het eigenlijk bedrag der begrooting, de kunstmiddelen waartoe men thans zijne toevlugt heeft moeten nemen, om dat bedrag nog niet meer te verhoogen, en om tot eene verligting van lasten te geraken, — maakten even zoo vele punten van beschouwing der leden uit en de uitkomst daarvan was niet zeer opbeurend. Zij ontleenden daaruit het bewijs, dat de gewone staatsuitgaven nog lange na niet door de gewone staatsmiddelen konden worden gedekt; dat er geen voordeelig overschot, maar een deficit ontstaan was; en dat men dus krachtig aan bezuinigingen de hand slaan moest, indien men zich voor nog grootere verwikkelingen en financiele verwarringen behoeden wilde.

Slechts de heeren *van Rappard* en *Luyben* hebben zich voor de begrootings-wetten verklaard. De heer *van Rappard* verwacht van de door hem sinds lang gewenschte oplossing der staatkundige geschillen met Belgie, de verbetering onzer instellingen, het goede beheer van 's lands financien, het ontslaan der ligtingen van de nationale militie, de regeling der schuld, enz.

Indien de regering niet gelijken wensch maar eene beëindiging der geschillen mogt aan den dag leggen, dan zouden, zijns inziens, ook alle voorstellen verworpen hebben moeten worden, welke zij mogt hebben aangeboden, en dan had de Kamer van haar dringend verlangen naar eene eindschikking moeten hebben doen blijken. Doch de staatkundige mededeelingen, welke onlangs gedaan zijn, hebben bij hem die overtuiging te weeg gebragt, dat de voldoening aan dit billijk verlangen thans nog buiten het bereik der regering ligt. Nu acht hij zich ook ongeregtigd, om haar de middelen te ontzeggen, welke zij tot verdediging des vaderlands verklaart noodig te hebben. Nu zelfs staat hij niet meer op het verlenen van ontslag van eenige ligtingen der nationale militie, hoezeer hij in vroegere jaren daarop met kracht had aangedrongen. Zijne gronden van overtuiging mag hij niet in het openbaar ontwikkelen, maar dit kan hij er van zeggen, dat Belgie tegenwoordig het genot der voordeelen heeft, welke eene eindschikking aan dat land verzekeren kan, terwijl het ontheven is van de lasten en verpligtingen, welke daardoor aan hetzelve zouden worden opgelegd; dat Oud-Nederland, integendeel, gebukt gaat onder de lasten van de vroegere gemeenschap en in al de daaruit ontstaande verpligtingen voorzien moet, dat derhalve eene onmiddellijke onderhandeling tusschen Belgie en Oud-Nederland tot geene gewenschte uitkomst leiden zou, omdat er geene minnelijke schikking denkbaar en mogelijk is tusschen twee partijen, waarvan de eene al de voordeelen van de te treffen schikking, zonder eenige van derzelver lasten, geniet; dat het onbezonnen zou wezen, om het regt van den sterkste te gebruiken, daar, in dat geval, de gebeurtenissen van 1832 zich hernieuwen zouden; dat de groote Mogendheden hunne medewerking weigeren, om de onderhandelingen voort te zetten, of de door dezelve gedane ontwerpen onaanneembaar kunnen worden geacht; en dat in zulke omstandigheden hij zich verpligt rekent, om de voorstellen der regering te ondersteunen en zijne goedkeurende stem daaraan te geven.

— Z. Exc. de Pruissische gezant heeft gisteren avond een groot diner gegeven.

— Heden is de vrouw van den spekslagers-knecht *Carel Benter*, wonende in de Begijnenstraat alhier, onder de hulp van den chirurgijn en vroedmeester, den heer *van der Hegge Zijnen*, voorspoedig bevallen van drie welgeschapen zonen. Kraamvrouw en jonggeborenen bevinden zich naar omstandigheden zeer welvarende.

Van den 16den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de commissie tot de verzoekschriften, bij monde der heeren *Lemker*, en *Kniphorst*, verslag gedaan: 1°. op een verzoekschrift van verveeners van hooge veenen in Drenthe, die bedenkingen tegen de belastingen van laagen turf voordragen; 2°. op dat van den heer *van Schouwenberg*, taalmeester te Zwolle, die aanmerkingen tegen de spraakkunst van *Weyland* maakt, en 3°. op dat van 104 inwoners van de Neder-betuwe, die over de belasting voor het Steenenhoeksche kanaal klagen. Het tweede dezer stukken wordt ter zijde gelegd, het eerste en derde zullen ter griffie worden gedeponeerd.

Vervolgens zijn de beraadslagingen omtrent de begrootings-wetten voor 1837 voortgezet.

De heer *Schimmelpenninck* zal voor de begrootings-wet van uitgaven, maar tegen die op de schuld en de middelen stemmen. Hij oordeelt dat de middelen onze behoeften niet dekken, en dat de gelden van den Oost behoorden te worden verantwoord. Ook heeft hij inlichtingen gevraagd wat de regering voornemens is met het concept-reglement wegens de polderbesturen in Gelderland te doen, daar deze zaak dringende voorziening vordert, vermits vele polders een gebrekkig bestuur bezitten, of aan geheele regeringloosheid blootgesteld zal zijn.

De heer *Tromp* heeft bijzonder op de invoering der nieuwe regterlijke organisatie aangedrongen, vooral ter voorkoming van het wijzen van uiteenloopende vonnissen en arresten over dezelfde punten, in ons verkleind rijk, hetwelk de schroomelijkste gevolgen zou kunnen na zich slepen.

De heer *Alphen* verlangt, dat men langzamerhand tot de orde en regelmatigheid terugkeere. Hij houdt het er voor, dat de vaststelling der uitgaven afhankelijk is van onze staatkundige gesteldheid. Hij meent, dat er ten aanzien van het hooger onderwijs overproductie bestaat, en dat het zich zelf al meer en meer behoort te bekostigen. Hij dringt eindelijk met ernst aan, dat alles beproefd worde, om ons uit onze tegenwoordige onzekerheid te brengen, daar wij anders gevaar loopen een permanent slagtoffer van dezelve te worden.

De heer *Donker-Curtius* meent, dat het eene onmogelijkheid is, om in 1837 de nieuwe wetgeving in te voeren, ook hij verlangt eene eindschikking, doch wijt het geenszins der regering, dat dezelve nog niet getroffen is. Zulks is alleen aan het bestaan van te strijdige belangen bij de schuldeischers van den staat toe te schrijven.

De heer *Beelaerts* gelooft, integendeel, dat na de herziening van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, het tijdstip tot invoering van de nieuwe wetgeving zeer spoedig zou kunnen plaats hebben. Hij beschouwt de begrootings-wetten slechts als exceptionele wetten. Eene vermindering van opcenten acht hij ontijdig.

De heer *van Asch van Wyck* heeft de goede inkomsten der graanwet geschetst, welke aan de verwachting algemeen beantwoordt. Hij meent, dat de schuldeischers geen regt op vermindering en aflossing van schuld hebben.

De heer *Frets* verklaart zich ten voordeele der begrootings-wetten, welke vervolgens door Z. Exc. den Minister van financien breedvoerig verdedigd worden. In omvrage gebragt zijnde, is het *eerste* ontwerp, betrekkelijk de uitgaven, met eene meerderheid van 45 tegen 7; dat nopens de middelen met 38 tegen 14, dat betrekkelijk de schuld met

42 tegen 10 stemmen aangenomen, zullende dezelve aan de Eerste Kamer worden gezonden.

Tegen de uitgaven hebben gestemd de heeren *van Dam van Isselt*, *Kniphorst*, *de Jonge*, *Sandberg*, *Warin* en *van Sijtzama*.

Tegen de ontvangsten hebben gestemd de heeren: *Schimmelpenninck*, *van Dam van Isselt*, *Corver-Hooft*, *Verweij-Mejan*, *de Jonge*, *van Reenen*, *Sandberg*, *Warin*, *van Sijtzama*, *de Bordes*, *Beelaarts van Blokland*, *Ingenhousz*, *van Alpen* en *van Meeuwen*.

Tegen de schuld-wet verklaarden zich de heeren: *van Dam van Isselt*, *Corver-Hooft*, *Verweij-Mejan*, *van Reenen*, *Sandberg*, *Hooft*, *Warin*, *van Sijtzama*, *van Asch van Wijck*, *de Bordes* en *Beelaarts van Blokland*.

Nog wordt in omvrage gebragt het ontwerp tot verlenging der woelingswet, hetwelk met 49 tegen 5 stemmen wordt aangenomen.

Tegen stemden de heer *Corver-Hooft*, *Luijben*, *de la Court*, *Romme* en *Ingenhousz*.

De vergadering is tot morgen ochtend ten elf ure gescheiden, ten einde als dan over de wet, [illegible] te beraadslagen.

ARNHEM den 16den December.

Laatstleden Zaturdag is in de nabijheid van het dorp Rheden een Das gedood, zijnde een wijfje. Dit dier was zoo groot als de grootste jagthond en zoo zwaar dat één man hem niet kon dragen. De honden dorsten hem niet aan, en het gelukte den jagers eerst met het derde schot hem doodelijk te treffen. Men herinnert zich, dat, eenigen tijd geleden, een dusdanige groote Das in de provincie Overijssel is geschoten.

AMSTERDAM, den 15den December.

Beurs van den 14 December.

De voortdurende onzekerheid omtrent den staat van zaken in Spanje heeft de Spaansche fondsen eenigzins doen verflaauwen, en ook onze binnenlandsche waren min of meer aangeboden.

Beurs van den 15 December.

Onze beurs was heden iets meer geanimeerd dan gisteren, waartoe grootendeels bijgedragen heeft de meer vastere houding der fondsen aan de Londensche beurs van j. l. maandag, en anderdeels ook verscheidene inkoopen tot dekking van vroeger in blanco verkochte partijen. Uit Spanje blijven de tijdingen onzeker.

[illegible]

Holland. Aanvankelijk werden eenige postjes $2\frac{1}{2}$ à $53\frac{3}{16}$ verhandeld, later echter stegen dezelve tot $53\frac{3}{8}$, en hielden zich daarop goed staande; 5pCt $99\frac{7}{8}$ en 100 eenige weinige potsjes gedaan; kansbiljetten aanvankelijk $22\frac{5}{16}$, later tot $22\frac{3}{16}$ met koopers geklommen; van $4\frac{1}{2}$ pCt. syndicaat werd iets à 94 en $94\frac{1}{8}$ afgegeven; $3\frac{1}{2}$ pCt. zijn $76\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$ gedaan; oude aandeelen handelmaatschappij van $178\frac{3}{4}$ tot $179\frac{1}{2}$ gestegen.

Spanje. Ardoins $20\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$ gebleven, met zeer geringen omzet; Passive $5\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Fransche uitgestelde $8\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{4}$ bij zeer geringen omzet.

Rusland. Oude Russen $102\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 103; ook nieuwe zijn à 103 omgezet; Russen van 1831 en 1833 $94\frac{7}{8}$ en $\frac{3}{4}$ gedaan; Roebels $64\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$ gebleven bij geringen omzet.

Oostenrijk, 5pCt. Weener bank bij *Goll* $100\frac{1}{4}$, en nieuwe Weener aandeelen à 705 in kleine postjes afgegeven.

Regterlijke Organisatie.

De billijke verdeeling der drie tonnen schats voor de organisatie van de regterlijke magt onder het hoofdstuk Justitie, welke in een vorig nommer is behandeld, mogt men reden, zoo op grond van de Koninklijke aanspraak en van het antwoord van de Staten-Generaal, als op grond van de voordragt van den minister van financien bij de begrootingswetten, worden verwacht. —

In *Arnhem* en *Utrecht*, zal men geen reden hebben van klagen over eene onbillijke verdeeling van die drie tonnen schats, evenmin in de andere hoofdsteden der provincien, en wel om deze eenvoudige reden: men zal, tot voorkoming van tweedragt tusschen de provincien over die verdeeling, volgen het voorbeeld van de fabel, die leert: *toen twee vochten om een been, liep een derde daarmeê heen.*

Die drie tonnen gouds zullen vallen op het laatste artikel der wet op de uitgaven, en alzoo staan ter vrije beschikking van het gouvernement, en die beschikking zal wel niet zijn in het voordeel van de zoo lang verwachte regterlijke instellingen; want die schijnt men niet te willen of mogelijk niet te durven daarstellen: en waarom niet? vraagt men welligt; die vraag kan men wel niet anders beantwoorden dan door gissingen, die men maakt, en die men gaarne opgelost zag, waarom men er dan ook weer mede voor den dag komt.

Onze grondwet, en met haar de natie, wil eene solide, onafhankelijke regterlijke magt, die met krachtige hand de balans houdt, alle overtredingen straft, en de bestuurders en bestuurden terug dringt, en houdt binnen den omtrek van ieders regt en verpligtingen.

Men gevoelt, dat bij zoodanige regterlijke magt, noch het gouvernement, noch eenig ingezeten buiten de grondwet gaan kan; dat de rekenkamer, zoo die buiten de wet, maar naar den inhoud van een gouvernements-besluit *en bloc* posten registreerde, zich voor den hoogen raad verpligt zag stelde: dat alle gouvernements-dispositien, den stempel der constitutionaliteit missende, geen invloed op den regter zouden hebben; en dat eene groote menigte ingezetenen, die niet gelijk met den minister van eeredienst over het stuk van de praedestinatie, de andere geloofs-artikelen en minder remonstrantsch denken, zouden blijven gehandhaafd in hun regt, hun toegekend bij art. 190, waarborgende de volkomene vrijheid van godsdienstige begrippen aan elk en een iegelijk, en derogerende aan die Fransche bepalingen van het straf-wetboek art. 290 en 477, welke een gewrocht waren van de politiek van een groot man, die in Frankrijk te regt begreep, de Roomsch-Katholijke Godsdienst tot een steunpilaar zijnes troons te stellen, en alzoo het onderzoek bij de leeken over de geloofs-artikelen af te snijden; eene politiek, die niet overeenstemt met onze grondwet, met den aard onzer bevolking, met de omstandigheden van ons rijk en met de belangen van het regerend huis, dat, opgekomen door het Protestantisme, in het beginsel van vrijheid en godsdienstig geloof zijn steun gevonden heeft en zich wel behoort te wachten, zich immer te stellen aan het hoofd eener secte, daar, bij veranderde tijden, het volgen van het voorbeeld van den doorluchtigen MAURITS andere resultaten zoude kunnen geven. —

De tegenwoordige eeuw wil, dat de regeringen op eene goede regts-bedeeling steunen, die alleen is de ware grondslag van de troonen, het oogmerk hunner vestiging; waarom dan de uitvoering der grondwet hier te lande daarin van langs uitgesteld? Zal de tijd onzen [illegible] dalen, en Z. M. betwisten, den grootsten roem bij het nageslacht: *Nassau's eerste Koning heeft aan een volk, hem door de Voorzienigheid toevertrouwd, en zijne moeiten en zorgen dankbaar erkennende, de rust, het [illegible] door deugdelijke regterlijke instellingen, nu en in de toekomst gewaarborgd.* Hiervoor beware ons de goede God! De invoering der regterlijke magt zal tot in de volgende eeuwen de bewondering van het nageslacht over de groote en vruchtige daden van onzen Koning verhoogen. — Dat het aldus geschiede! —

Waterhoogte te Arnhem.

Den 15 Dec. 5 El 7 Palm 6 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D.
Den 16 Dec. 5 El 6 Palm 1 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 15 D.

GETROUWD:

JOAN TRIP,
van Utrecht,
en
JOSINE JASPERINE BURGERS.
Eenige kennisgeving.

ARNHEM,
den 16den December
1836.

Op den huize ROOZENDAAL beviel den 10den December 1836 zeer voorspoedig van eene dochter, Vrouwe [illegible] NESSE TORCK van ROOZENDAAL, geboren HUIJSSEN van KATTENDIJKE.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe JACOBA GESINA de VAINNES van BRAKELL, geboren van OVERVELDT.

ARNHEM,
den 11den December
1836.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD NIJKERK presenteeren op Dingsdag den 20sten December 1836, des middags ten 12 ure, in de zaal van het Raadhuis, onder approbatie van den Raad, in het openbaar te VERPACHTEN:

1o. De privative VISSCHERIJ, in dezer Stadsvaart, gedurende de jaren 1837, 1838 en 1839.

en 2o. De RETRIBUTIE voor het gebruik van de MARKT, gedurende den jare 1837.

De conditien van verpachting liggen ter Secretarie ter visie.

Nijkerk den 10den December 1836.

Burgemeester en Wethouderen voorn.
E. G. ARDESCH.
Ter Ordonnantie,
J. [illegible]
Secretaris.

HOUTVERKOOPING, op Dingsdag den 27sten December 1836, des voormiddags precies om 10 uur, aan de *Gietelsche Brouwerij*, te *Voorst*, van een aantal merkwaardige ZWARE en LANGE BEUKEN-BOOMEN, enz., onder den Huize *den Poll*, aldaar.

Op Woensdag den 21sten December 1836, des voormiddags ten 10 ure, in *het Logement* te *Rosendaal*,

Openbare verkoop van eenige perceelen BEUKEN, EIKEN, LINDENBOOMEN, AKKERMAALS en ander HOUT, staande of liggende in de Heerlijkheid *Rosendaal*, waarvan aanwijzing te bekomen is op het huis aldaar.

Ouders of Voogden, genegen zijnde hunne Kinderen of Pupillen ONDERWIJS te doen geven in de TEEKEN-, BOUW-, en DOORZIGTKUNDE, of zulks te doen voortzetten, gedurende den loop van het jaar 1837, worden verzocht zich te vervoegen bij eene Commissie der Directie van het Genootschap *Kunst-Oefening*, te *Arnhem*, die,

welke daartoe zal vacceren op Maandag en Dingsdag den 26sten en 27sten December 1836, des voor- en namiddags van tien tot twee uren, ten huize van de Pennigmeester van het Genootschap, Mr. *A. A. P A S T E U R*, in de Weverstraat, Wijk C. No. 46.

Tevens dient tot narigt, dat de Directie van het Genootschap voornoemd, door de zorg van het Stads-Bestuur, in staat is gesteld, om, gedurende den loop van hetzelfde jaar, aan een bepaald getal Kweekelingen, *gratis* Onderwijs te doen geven in de Grondbeginselen der M E E T K U N D E, *toegepast op Ambachten en Handwerken*; wordende bij deze diegenen, welke zich dit Onderwijs wenschen ten nutte te maken, uitgenoodigd, om zich, insgelijks op die dagen, bij de gezegde Commissie aan te geven.

Arnhem, den 14den December 1836.

Namens de Commissie voornoemd,
G. ANDRÉ DE LA PORTE,
Secretaris.

---

§ † † Wordt geadverteerd, dat op het Request, aan Z. M. den Koning gepresenteerd door *B E N J A M I N P H I L I P H A A S*, koopman, wonende te *Arnhem*, ... en onder de firma van *P H I L L E V Y H A A S en ZONEN*, en waarbij dezelve heeft verzocht homologatie van het accoord, door hem op den 8sten October 1836 met zijne schuldeischers aangegaan en geteekend, verbindend verklaring van hetzelve voor *alle* zijne schuldeischers, en, hangende de deliberatien van Z. M. *provisioneele surscheance van betaling procedures en executien*, welk request door Z. Exc. den Minister van Justitie (aan wien hetzelve door Z. M. was gerenvoijeerd) in deszelfs hoedanigheid van Eersten President van het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, is gesteld geworden in handen van de Derde Civiele Kamer van dat Hoog Geregtshof, ten einde dearomtrent te handelen als bepaald is bij Zr. Ms. resolutie van den 5den December 1836, No. 61, hetzelve Hoog Geregtshof bij appointement in dato 10den December 1836, tivolens op dezelve Requeste aan Z. M. den Koning te dienen van berigt, consideratien en advies, den suppliant, benevens alle deszelfs crediteuren heeft geordonneerd te compareeren op Vrijdag den zevenen twintigsten Januarij 1837 voor de Heeren Mrs. Jonkheer DE JONGE en PAAUW, Raden in den Hove, als commissarissen, die hen hooren zullen en den Rade rapport doen; met bijvoeging, dat, hetzij dezelve crediteuren compareeren, dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd zoo als bevonden zal worden te behooren; en voorts aan den suppliant, hangende de deliberatien van Z. M. den Koning, heeft verleend *provisioneele surseance van betalingen en van alle regterlijke vervolgingen.*

Het request, appointement en de bijlagen, alsmede het Koninklijk besluit hiervoorgemeld, zullen inmiddels ter visie liggen in *'s Gravenhage* ten kantore van *A D R I A A N F R A N Ç O I S DE K A S*, Procureur bij welgemelden Hove, misgaders te *Arnhem* ten kantore van Mr. *J A C O B M A T T H A E U S DE K E M P E N A E R*, Advocaat aldaar.

's Gravenhage, den 12den December 1836.

A. F. DE BAS.

---

§ † § *H. S T A M M*, Beurtschipper van *Rotterdam* op † † *Dusseldorp*, voerende het Schip, genaamd ANNA, § welk Schip het ongeluk heeft gehad in den storm van den 29sten November dezes jaars op de rivier *de Waal*, nabij *Zalt-Bommel*, om te slaan, noodigt bij deze alle degenen, die goederen zouden mogen hebben opgevischt of geborgen, welke uit het voornoemde Schip zijn weggespoeld of verloren geraakt, om daarvan opgave en aflevering te doen, te *Zalt-Bommel*, aan *G. VAN D R I E L*, Logementhouder aldaar.

---

† † De ondergeteekende Firma, heeft het genoegen te berigten, dat zij de W I J N - A F F A I R E van *H. DE ...* alhier, heeft overgenomen, en zal trachten de welwillendheid harer begunstigers waardig te worden door eene opregte en prompte bediening, waarvoor zij bij deze zich is aanbevelende.

Zutphen, den 5den December 1836.

T. NUY EN COMP.

---

† † † A Contant zijn bij den Ondergeteekende te bekomen beste † † B L O E D Z U I G E R S in soorten. *Brieven franco.*

Doetinchem, den 12den December 1836.

VAN MERREBACH.

DE AARDBOL.

Magazijn van hedendaagsche Land- en Volkenkunde.

Dit Werk zal, in werkelijksche afleveringen, te beginnen met 7 Januarij 1837 en vervolgens elken Zaturdag, worden uitgegeven door de Boekhandelaars *J. H. L A A R M A N* en *H. F R Y L I N K*, te *Amsterdam*. Elke aflevering zal 8 Bladzijden of 16 kolommen druks groot zijn, en met 2 à 4 Platen benevens de noodige Kaarten verrijkt worden. De Prijs van eenen Jaargang is voor *Amsterdam f 5* — en voor Inteekenaren, buiten de Hoofdstad woonachtig, *franco per post f* 6,25. Een uitvoerig PROSPECTUS met 4 Platen is alom *gratis* te bekomen. Men teekent in, naar verkiezing, aan het B U R E A U der UITGEVERS van den AARDBOL (*Singel, bij de Gasthuismolensteeg, No.* ...), te *Amsterdam*, of bij zijnen gewonen Boekverkooper.

*** OP HEDEN, is bij de Boekhandelaars *J O H. N O M A N EN ZOON* te *Zalt-Bommel*, van de pers gekomen:

J. H. BETTING, Leerrede over Klaagliederen III : 22a, bij gelegenheid van den ontzettenden brand, op den 29sten November ll. te *Beest* nabij *Leerdam*, (*ten voordeele der noodlijdenden*) gr. 8vo. à 55 Cts.

Bovengenoemde Leerrede is mede verkrijgbaar gesteld, te Amsterdam bij W. Brave, Jr. en C. C. L. van Staden; — te Rotterdam bij J. van Baalen; — te 's Hage bij de Erven Thierry en Mensing en Zoon; — te Utrecht bij J. G. Terveen en Zoon; — te Schoonhoven bij S. E. van Nooten; — te Tiel bij D. R. van Wermeskerken; — te Gorcum bij J. Noorduijn; — te Nijmegen bij A. ten Hoet; — te Arnhem bij J. Az. Doijer; te Hoorn bij de Gebr: Vermande, — en te Haarlem bij J. B. van Loghem.

*** Bij den Stads-drukker en Boekhandelaar *S. E. VAN NOOTEN*, te *Schoonhoven*, zal eerlang het licht zien een werkje, getiteld:

HET LUSTOORD tusschen *Amstel* en *Grebbe*, en elders in het *Sticht van Utrecht*; 2 deelen, door *J. B. CHRISTEMEIJER*, ieder versierd met eene fraai uitgevoerde Steendrukplaat, prijs *f* 2:00.

Tot den 15den Januarij 1837, is de Inteekening op dit werkje opengesteld bij den Uitgever, en verder bij alle solide Boekhandelaren in dit Rijk, alwaar tevens de berigten van Inteekening verkrijgbaar gesteld zijn. —

*** Voor LEESGEZELSCHAPPEN en LEESBIBLIOTHEKEN is:

Bij G. PORTIELJE, te Amsterdam, op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. ALGIERS en DE PARIJSCHE JULIJDAGEN van 1830, naar het Hoogduitsch van L. RELLSTAB, Schrijver van het jaar 1812, door STEENBERGEN VAN GOOR, in 3 Deelen kompleet, met gegraveerde titels en vignetten. à *f* 8 : 80.

De lezer vindt in dit werk, aangaande ALGIERS en de Wereldberugte PARIJSCHE JULIJDAGEN van 1830, historische feiten verhaald, die voor eenigen tijd de belangstelling van geheel Europa tot zich trokken en waarvan men nog dagelijks gewaagt.

II. *De eed aan het sterfbed*, uit het Engelsch van E. L. BULWER, vertaald door STEENBERGEN VAN GOOR, in twee Deelen, gr. 8vo., met gegraveerde titels en vignetten. *f* 6:00.

Van dit Boek zijn in één jaar twee uitgaven (in April en in Augustus 1833) te *Londen* verschenen, en, volgens verzekering van den Auteur, berust het verhaal op wezenlijke gebeurtenissen. Ongetwijfeld zal men derhalve dit Werk van den kundigen en geestigen Schrijver, (vooral, daar de Eed hier zulk eene krachtige werking doet,) met geene mindere belangstelling lezen.

III. C. WHITEHEAD, *Leven, Avonturen, Misdrijven en Lotgevallen van beruchte Engelsche Bandieten, Roovers en Zeeschuimers*; van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd. Volgens geregtelijke oorkonden en andere geloofwaardige bronnen, gr. 8vo., met gegrav. titel en vignet. *f* 2:50.

Het vernuft en de geestigheid, waarmede deze Bandieten hunne bedrijven uitoefenden, zullen ongetwijfeld bij de lezers eene nieuwsgierigheid verwekken, waardoor zij deze galerij van boosdoeners niet onvoldaan ter zijde zullen leggen.

IV. H. C. DRESSELHUIS, *Montellino, of de geheimzinnige en gemaskerde Roover.* Historisch Romantisch Tafereel uit de *Venetiaansche* omwenteling in de XVII Eeuw, gr. 8vo., met gegrav. titel en vignet *f* 2:50.

Men beschouwe dit boeksken niet enkel voor eene gewone Roovergeschiedenis, daar hetzelve, met een geheel ander doel geschreven, den lezer aangeboden wordt.

V. ADRIAAN EN MAGARETHA, *of de heldendood van* SEBASTIAAN DE LANGE. *Oorspronkelijke Historisch Romantisch Tafereel uit de Zestiende Eeuw.* Met gegraveerden titel en vignet, gr 8vo. *f* 2:20.

Dit oorspronkelijk Historisch Romantisch Tafereel is uit het tijdperk van eenen worstelstrijd ontleend, waarvan de wereld weinig voorbeelden aanbiedt.

VI. F NÖSSELT, *Algemeene Geschiedenis, ingerigt voor jonge Lieden, bijzonder voor aankomende en volwassen Meisjes*, naar de vierde, veel vermeerderde en verbeterde Hoogduitsche uitgave vertaald, door Mevr. de Wed. A. B. VAN MEERTEN, geb. SCHILPEROORT, eerste Deel, velin papier, gr. 8vo. *f* 3:90.

De aangename wijze van voordragt zoo wel, als de gelukkige keus der onderwerpen, maken het Werk tot eene geschikte Lectuur voor den jeugdigen beoefenaar der Geschiedenis; ook volwassenen zullen hetzelve met eene gunstige belangstelling lezen. Van de Hoogduitsche uitgave is thans de *5de druk* verschenen, hetwelk de beste aanbeveling is. Met 4 deelen in het werk kompleet.

VII. SCHOONHEDEN uit STURM'S OVERDENKINGEN OVER DE WERKEN GODS IN DE NATUUR voor de vier getijden des jaars, door Mej. ELIZA ANDREWS; uit het Engelsch naar de ACHTSTE UITGAVE door G. ENGELBERTS GERRITS, met fraai gegr. vignet en titel, op velin papier. *f* 3:15.

Dit werk is bij alle gelegenheden een uitmuntend Boekgeschenk voor jonge lieden en meer gevorderden in jaren; bestaande in 143 overdenkingen, ten einde het verstand met eenen schat van nuttige kundigheden te verrijken, om daardoor eerbied en bewondering voor den SCHEPPER DES HEELALS te bevorderen.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.